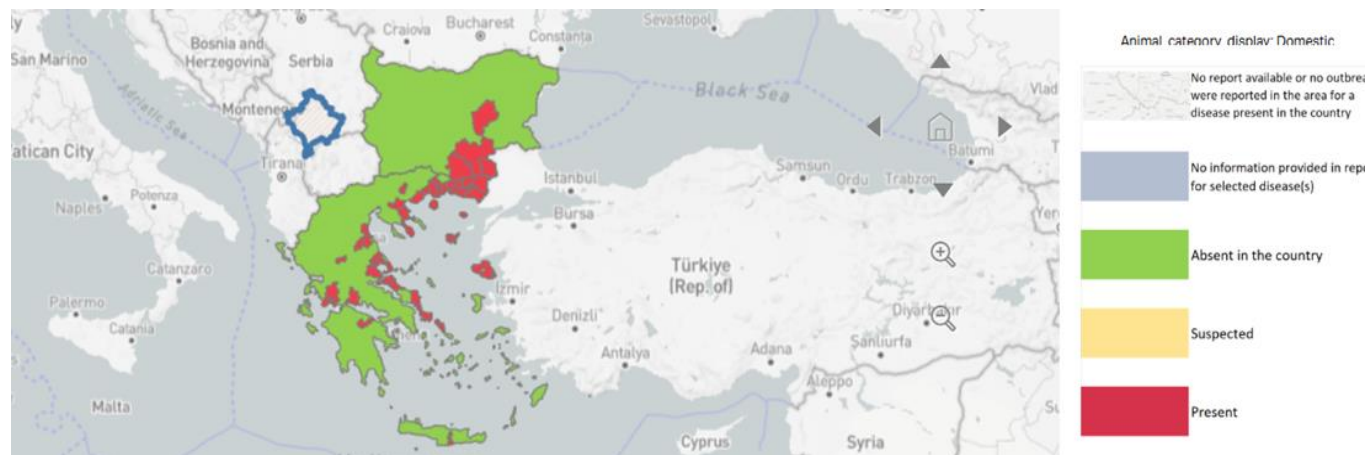

BOGINJE OVACA I KOZA (SHEEP AND GOAT POX)

- Virusno oboljenje malih preživara prouzrokovano Capripoxvirusom (virusom boginja ovaca i koza)
- Riječ je o sojevima virusa koji su morfološki i serološki slični, adaptirani na vrste ali u mješovitim stadima mogu da obole obje vrste, sve rase i kategorije
- Bolest nije infektivna za ljude
- **Nikad nije dijagnostikovana u Crnoj Gori**

Izvor: WOA, januar 2025.

- Bolest je endemična u Africi sjeverno od Ekvatora, na Bliskom istoku i u Aziji, dok u nekim djelovima Evrope nedavno su zabilježene epidemije.
- Zemlje koje su prijavile izbijanje bolesti između 2010. i 2015. su Bugarska, Kineski Tajpej, Izrael, Kazahstan, Kirgistan, Mongolija, Maroko, Grčka i Rusija. Grčka, Izrael i Rusija su iskusili ponavljajuće slučajeve tokom više godina.
- Bolest je trenutno aktivna u Bugarskoj i Grčkoj.

Inkubacija bolesti: 4-14 dana, prema WOAH-u i do 21 dan

O VIRUSU

- Virusi pripadnici -Familije Poxviridae
-Genusa Capripoxvirus
- Genusu Capripox osim virusa boginja ovaca i koza pripada i uzročnik bolesti kvrgave kože (Lumpy skin disease) koji je infektivan za goveda

OSJETLJIVOST I OTPORNOST VIRUSA

- Od sredstava za dezinfekciju osjetljiv na natrijum hipohlorit, Virkon
- Ne pogoduju mu visoko bazna i kisela sredina kao i sunčeva svjetlost
- Temperatura od 56°C ga inaktivira za 2h
- Temperatura od 65°C ga inaktivira za 30 minuta

Virus postojan:

- U krvi do 28 dana
- U pljuvački, nosnim i očnim sekretima 64 dana
- Krastama 6 mjeseci
- Dlaci i vuni 3 mjeseca
- U okolini i pašnjacima 6 mjeseci

PRENOS BOLESTI

Direktan prenos

- Aerosolom pri bliskom kontaktu na relaciji inficirana-zdrava
- Pljuvačkom
- Nosnim i očnim sekretima
- Kožnim lezijama
- Mlijekom
- Urinom i fecesom

Indirektan prenos

- Kontaminiranom vunom, kožom
- Radnicima
- Vozilima
- Čizmama, odjećom, opremom
- Kontaminiranom štalom i pašnjacima
- vektori

Crna Gora

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu
i fitosanitarne poslove

Kod autohtonih rasa morbiditet je 70-90%, a mortalitet 5-10%, dok kod evropskih i australijskih ovaca kao i kod mladih jedinki morbiditet i mortalitet su 100%, s tim da mortalitet može da varira.

DIFERENCIJALNO DIJAGNOSTIČKI

- Kontagiozna ektima ovaca
- Slinavka i šap
- Bolest plavog jezika
- Kuga malih preživara

MJERE SPREČAVANJA I KONTROLISANJA

- Kontrola kretanja životinja
- Karantin i druga dijagnostička ispitivanja
- Čišćenje i dezinfekcija objekata
- Promjena biosigurnosnih mjera

KLINIČKA SLIKA

Težina kliničke slike varira zavisno od rase, imunološkog statusa, starosti, virulencije cirkulišućih sojeva

- Povišenje tjelesne temperature
- Makule (mala hiperemična područja najuočljivija na nepigmentisanoj koži)

Papule

(tvrde otekline 0,5-1 cm u prečniku)

-rasute po tijelu ili ograničene na preponsku, aksilarnu regiju i perineum

Vezikule i pustule

Kraste → ožiljci

- Rhinitis, konjunktivitis
- Uvećanje limfnih čvorova
- Otežano disanje
- Nekrotične ili ulcerozne promjene na sluznicama
- Sekundarne infekcije
- Anoreksija ukoliko lezije u ustima ometaju hranjenje
- Abortusi rijetki

UKOLIKO SE UOČI PROMJENA STANJA
KOJA BI UKAZIVALA NA OVU BOLEST
OBRATITI SE VETERINARU ILI
VETERINARSKOM INSPEKTORU

- Obavezna je prijava sumnje i potvrde ove bolesti u skladu sa pravilnikom o klasifikaciji bolesti
- U slučaju sumnje, odnosno pojave bolesti suzbijanje se vrši u skladu sa Zakonom o veterinarstvu i Pravilnikom o mjerama za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje određenih bolesti

Više informacija možete pronaći na <https://www.woah.org/en/disease/sheep-pox-and-goat-pox/>